

Geachte voorzitter, raadleden:

Mijn naam is Frans Köhler.

VuurwerkCheck is een stichting die de belangen van de vuurwerkverkooppunten behartigd.

Agenderingsverzoek CU, GL, PvdD

Streven naar een feestelijke maar ook veilige en zo gezond mogelijke jaarwisseling.

In Nederland vieren we de jaarwisseling voornamelijk thuis met familie en vrienden. Aan het einde van de avond wordt het jaar uitgeluid met het afsteken van een mooi stuk siervuurwerk.

Als vuurwerkbranche staan we voor de volgende zaken:

- Afsteken tussen 18:00 en 02:00 uur (8 uur per jaar);
- Legaal, stabiel en gecontroleerd siervuurwerk;
- 10 miljoen Nederlanders die genieten van het afsteken of het kijken naar siervuurwerk.

In grote delen van het land verloopt de jaarwisseling op een ordentelijke wijze.

- Uit de ervaringen in gemeenten met een lokaal afsteekverbod is ondanks de aanname dat u spreekt namens een meerderheid van uw inwoners, toch gebleken dat een groot deel van de inwoners een lokaal afsteekverbod naast zich neerleggen.
- U de handhavers op pad stuurt met een onmogelijke taak. Wanneer er beleid wordt opgesteld en er geen handhaving (kan) plaatsvinden zal dit het gezag van de handhavers ondermijnen.

Signaalfunctie:

De aan het verbod toegekende signaalfunctie leeft voornamelijk in de gedachtegang van politici.

De groei van het aantal gemeente met een verbod is beperkt ca. 5% van alle Nederlandse gemeenten hebben een lokaal afsteekverbod. Dat is ongeveer 2% hoger dan in 2019. Ook is het behaalde resultaat zeer beperkt zoals op 1 januari blijkt wanneer de burgemeesters van de steden met een lokaal afsteekverbod de media zoeken om hun beklag te doen.

Lappendeken:

Door het invoeren van een lokaal afsteekverbod ontstaat een ongewenste lappendeken van regelgeving. Het is dan ook vreemd dat een aantal gemeenten meewerken aan het creëren van een lappendeken aan beleid om dit vervolgens aan te dragen als argument.

Het zou voor de hand liggen het landelijk beleid te volgen i.p.v. mee te werken aan het creëren van een lappendeken aan regelgeving.

Alternatieven:

Het toezeggen van alternatieven lijkt makkelijk maar in de praktijk is het lastig te organiseren en zijn er aanzienlijke kosten mee gemoeid.

Voorts sluit een centraal evenement niet aan bij het vieren van de jaarwisseling zoals de Nederlander dat graag doet. Met vrienden en familie een gezellige avond af te sluiten met het afsteken van een mooi stuk consumentenvuurwerk.

In Arnhem wordt het geboden alternatief gecancelld i.v.m. budgettaire problemen. Dus een lokaal afsteekverbod en geen alternatieven.

Hoe is de financiering van eventueel te bieden alternatieven in Dordrecht geregeld.

Gezondheid/verwondingen:

Afgelopen jaarwisseling waren er 1212 personen die verwondingen hebben opgelopen door het afsteken of kijken naar vuurwerk en Carbid wat geen vuurwerk is maar wel is meegenomen in de cijfers van VeiligheidNL:

- dat de 2 doden zijn veroorzaakt door illegaal vuurwerk;
- dat 29% van het aantal verwondingen door illegaal vuurwerk zijn veroorzaakt (dit aantal groeit na de 2 tijdelijk verboden tijdens de coronacrisis);
- verwondingen door legaal siervuurwerk 21% en dalende;
- verwondingen door vuurwerk dat sinds 2020 illegaal is in Nederland 15% (aankoop in Duitsland en België);
- verwondingen door Carbid 7%;
- verwondingen bij omstanders 32% van de verwondingen;
- ca. 60% van de verwondingen ontstonden door knalvuurwerk (verboden sinds 2020).

Verwondingen door F1 vuurwerk vallen buiten een lokaal afsteekverbod.

We zien dus dat ca. 21% van de verwondingen door een lokaalafsteek verbod wordt tegengegaan bij **100% opvolging** van een dergelijk verbod.

Tabel 3.1 SEH-behandelingen vuurwerkkletsels, naar type vuurwerk

Type vuurwerk	% 2020 (n=245)	% 2023 (n=246)	% 2024 (n=190)	% bekend 2020	% bekend 2023	% bekend 2024
Zwaar illegaal vuurwerk	14	22	29	17	24	32
Babypijltjes/romeinse kaarsen*	1	1	1	1	1	1
Oudejaarsvuurwerk	23	20	21	27	22	23
Vuurpijlen/knalvuurwerk**	26	19	15	31	20	16
Grondbloem/grondtol/springtol***	6	4	2	7	4	2
Categorie 1 vuurwerk	1	7	6	1	7	6
Carbid	9	10	7	11	11	8
Overig	3	10	11	5	11	12
Onbekend	17	7	8			
Totaal	100	100	100	100	100	100

Bron: Registratie vuurwerkkongevallen 2018-2024, VeiligheidNL

* Sinds jaarwisseling 2015/2016 verboden

** Sinds de jaarwisseling 2020/2021 verboden

*** Waarschijnlijk cat. 2 vuurwerk

Bron rapportage VeiligheidNL januari 2024

Drukke op SEH en HAP grotendeels door drank- en drugsmisbruik

In de registratieperiode 31 december 1 januari komen ca. 12500 personen naar deze hulpposten. Het vuurwerk gerelateerde deel is dus ca. 10% van het totaal (veel misbruik van drank en drugs wat ook de aanleiding is tot het verleiden van zelfbeheersing wat weer leidt tot excessen tegen hulpverleners).

Incidenten:

In de Factsheet die de politie jaarlijks na de jaarwisseling publiceert zien we een neergaande trend waar het vuurwerk gerelateerde incidenten betreft.

Het aantal vuurwerk gerelateerde incidenten is gedaald met 51,6 % (Dhr. De Meij is op zijn wenken bediend waar het vuurwerk gerelateerde incidenten betreft) ten opzichte van het gemiddelde van de laatste 4 jaar (1804 vuurwerk gerelateerde incidenten i.p.v. 7437 incidenten).

Het is natuurlijk zorgwekkend dat politieagenten zijn bekogeld met onder andere vuurwerk. Gezien de aard van de artikelen die in Nederland legaal te koop is zal het vuurwerk wat naar de politie gegooid is in nagenoeg alle gevallen illegaal (knal) vuurwerk zijn. Ook dit valt buiten een lokaal afsteekverbod.

Incidenten naar thema

Thema	2023-2024	Gem. vorige 4 jw	%
(Zware) Mishandeling / Bedreiging	1.417	1.332	6,4%
Aantasting openbare orde	56	45	24,4%
Brand / Ontploffing	1.484	1.839	-19,3%
Hulpverlening aan instanties	242	285	-15,1%
Overlast in de wijk	1.510	1.985	-23,9%
Vernieling c.q. zaakbeschadiging	924	1.285	-28,1%
Vuurwerk	1.804	3.730	-51,6%

Bron factsheet politie 3 januari 2024

Maatschappelijk draagvlak:

Er zijn verschillende onderzoeken met verschillende uitkomsten. Het zou vreemd zijn wanneer, zoals in de media wordt aangegeven dat 60% van de Nederlanders voor een verbod is dat de naleving van een verbod zo beperkt is. Voorts is de omzet van legaal siervuurwerk, ondanks de 16 gemeenten met een lokaal afsteekverbod, stabiel op ruim 100 miljoen euro.

Veel gehoorde opmerking vanuit de handhaving “Een landelijk verbod is effectiever”:

U bent de 2 tijdelijke verboden in Coronatijd vergeten lijkt mij. Juist door deze verboden hebben Nederlanders de buitenlandse verkooppunten en het daar verkochte illegale vuurwerk ontdekt.

Dus landelijk is beter te handhaven is een utopie.

Politie stelt terecht prioriteiten:

- Bescherming hulpverleners;
- Optreden bij excessen;
- Controle op naleving.

Deze volgorde wordt elk jaar rond 31 december weer naar buiten gebracht. Een stukje verwachtingsmanagement maar tevens een signaal waardoor inwoners van een gemeente met een lokaal afsteekverbod er vanuit gaan dat de pakkans gering is en het risico nemen om de jaarwisseling op de door hun gewenste wijze te vieren.

Milieu:

De vuurwerkbranche heeft zich hard gemaakt voor het uitbannen van plastics in de vuurwerkartikelen en de verpakking.

Voorts hebben steeds meer importeurs een Co2 compensatieprogramma waarbij de Co2 uitstoot van productie, vervoer, kilometers door vertegenwoordigers en afsteken wordt gecompenseerd.

Het fijnstof dat ontstaat bij het afsteken van siervuurwerk betreft metaalzouten. Dit fijnstof heeft, in afwijking van bijvoorbeeld fijnstof door wegverkeer, de eigenschap dat het zich hecht aan water. Op deze wijze kan het fijnstof snel worden afgevoerd en voor een groot deel via de rioolzuivering uit het afvalwater worden verwijderd.

Vraag:

1 Hoe is het draagvlak in Dordrecht getoetst alvorens het opstellen van dit initiatief voorstel?

(Zwolle is dit nu achteraf aan het doen een ook in Zutphen is de volgorde omgedraaid) Raad neemt een besluit in de veronderstelling dat ze weten wat de inwoners willen.

2 Heeft u onderzocht wat het aandeel van illegaal knalvuurwerk is in relatie tot de overlast en veroorzaakte schade?

3 Wat heeft u tot nu toe gedaan aan het tegengaan van de groei van illegaal vuurwerk?